

ניאק שיחק בלוח שני, אורן בלוח שלישי. אלוני — בלוח רביעי, קניאזר — מילואים. ישראל יוצגה רק עליידי חמישה שחמתי אים, במקום שת הנדרשים.

בית-המועצות שיגרה לאולימפיאדה, פרט לשישיה, שמונה רבי-אמנים, נוספים. יודע-דבר ידעו לספר, שהמילואים המרובים של הסובייטים לקחו חלק פעיל בניחות המשחקים הבלתי-גמורים, דבר שהיה לא מעט לעזר לאלה, שמשחקיהם נדחו בגלל איחור זמן. אולם דבר לא יכול להכריע את כפות המאזן הסופי. ארבעת הנציגים הראשונים של בריית-המועצות: מיכאיל בוטביניק, וסילי סמיסלוב, דוד ברוגשטיין ופאול קרס, הוכיחו את יעילותם מעל לכל. הם היו היתרדים באולימפיאדה, שלא הפסידו אף משחק אחד.

היהודים בראש. יהודי הולנד התגאו בתוצאות האולימפיאדה. ישראל תפסה את המקום השביעי אולם היהודים עודם במקום הראשון, אמרו הם. חשובים:

- בנבחרת בריית-המועצות שיחקו שלושה יהודים: בוטביניק, ברוגשטיין וגלר.
- בנבחרת ארגנטינה, שתפסה את המיקום השני, השתתפו 3 יהודים: נידורף, פילניק ובלבוציאן.
- בנבחרת הונגריה החזקה היו 3 יהודים: סאבו, קלגור וגרינפלד.
- בנבחרת צרפת 3 יהודים: ד"ר ברנטיין, ברגרזר ובורשטיין.

היש אפשרות לגבש אמנים אלה לנבחרת ישראלית? המכירים את התנאים הישראליים מזימים חישובים אלה. אמן שחמתי, המכבד את עצמו, לא יבוא לישראל. בניגוד לארצות אחרות, אין כל עידוד שהוא לשחמתי בישראל. הנבחרת הישראלית יצאה בנס, הודות לתרומות כספיות פרטיות. רק האמן משה ציריניאק מתפרנס משחמתי. היתר חיים מייגע-כסיהם. המשלחת הסובייטית שכללה למעלה מ-20 איש, אוכסנה בציריך הסובייטית באמסטרדם. הרוסים דאגו לכל סידוריהם הפרטיים, אם כי הממשלה ההולנדית עשתה כמיטב יכולתה כדי לארח יפה את הנבחרת השחמטית מכל היולם. דאגה רבה הקדישו לשחמטאים גם הולנד, ארגנטינה, הונגריה, צ'כוסלובקיה, צרפת. קולומביה, שסיכוייה תמיד קלושים מאד, מטפלת בנבחרתה במסירות. בישראל אין עד היום אף ספר מקצועי אחד ללימוד תורת-השחמתי.

הזדמנות גדולה. האולימפיאדה באמיסטרדם נתנה בידי ישראל הזדמנות בלתי חוזרת. כפי שסיפר ראש הנבחרת הישראלי, ד"ר מנחם אורן, התייחסו הסובייטים ברצינות רבה להצעתו לערוך תחרות שחמתי עם ישראל. או נשקלו את הצעתכם באהדה, אמר לו ראש הנבחרת הסובייטית פוסטניקוב. נבחרת-ישראל יצאה בתיקון עם בריית-המועצות. בתחרות בינלאומית ישירה, תפסו ישראל ללא כל ספק, נסח של תחרות זאת עלול להקפיץ את השחמטאים הישראליים לשלישיה הראשונה של האולימפיאדה הבאה.

במסלול

אלופים ושיאים

• תכונה גדולה ניכרה בשבוע בקרב יהדות בראזיל, לקראת בואה של הנבחרת הישראלית העומדת להתמודד על אליפות העולם בכדורסל. במכתבים שנתקבלו מראשי הקהילות היהודיות בבראזיל קיבלו הכבוד פורטאים הוראות מדויקות כיצד לחייך בשדה-התעופה ולהתנהג בעת קבלות-הפנים לפי כל דקדוקי הטכס הדרום-אמריקאיים. במכתבים צוינו גם כל פרטי הנסיעה: החל ממוג'ה-האוויר השורר בבראזיל וכלה במבנה מגרשיה-הכדורסל.

• בהופעתה הראשונה, לאחר הכתרתה כאליפת העולם בכדורסל, נוצחה הנבחרת הגרמנית עליידי נבחרת-בלגיה בתוצאות של 2:0, לעיני 70 אלף איש, באיצטד של בריסל.

• באותו זמן ובמקום אחר הוכיחה נבחרת רוסיה בכדורסל כי גם לה יש מה לומר בשטח ספורט זה: הנבחרת הרוסית נפרדה מנבחרת הונגריה בתוצאות של 1:1.

• שיא עולמי חדש בשחיית 200 מטרים חזה קבע בשבוע שעבר השחיין היפאני נוגאסמבה. הוא הגיע בזמן של 2:21,6.

שחמתי

על נצחונות והפסדים

מועדון השחמתי על שם עמנואל לסקר בתל-אביב לא זכה מזמן לשיאים כאלה בביקור חברים וסתם חובבי-שחמתי כבימים האחרונים. לא השולחנות בעלי 64 ריבועי השחמתי משכו הפעם את הקהל הרב. חובבי-השחמתי באו להריע לכבוד חביי הנבחרת הישראלית, שהצליחה לתפוס את המקום השביעי בהתמודדות הענק עם 25 נבחרות שחמתי מעולות מכל קצויה-התבל. (העולם הזה 885).

הנה הופיע ד"ר מנחם אורן הממושקף, כבד-המשקל, כשמסביב שולחנו התאספו עשרות חובבי שחמתי כחסיים סביב שולחן הרבי ובלעו כל מלה, המופקת מפיו על התחרות באמסטרדם. בהדר השני ישב יצחק אלוני צנום-הפנים והדגים את משחקי המענינים נגד אלופי-השחמתי, כמובן, שמשחקו נגד רב האמן הסובייטי אלכסנדר קוטוב, שנשתיים בנצחון מוחלט של ה-ישראלי, עמד בראש השיחות.

צמאי-חדשות-השחמתי התמוגגו מנחת. ה-שחמתי הישראלי לא קנה לו עד עתה שם ברבים. הפיזיקה הבינלאומית לשחמתי פידה העניקה תוארים של אמנים ורב אמנים לשחמטאים על סמך הישגיהם בתחרויות בינלאומיות. נציגי ישראל השתתפו רב בי משחקים מעטים ובלתי-חשובים.

תשומת-לב עולמית. באולימפיאדת-השחמתי באמסטרדם משכה ישראל בבת אחת את תשומת לב העולם. היא השיגה את המקום השביעי המכובד רק בגלל המזל הבישי של הקבוצה במשחקיה האחרונים. אחרי הישגי הישראליים בהודרת צ'כוסלובקיה 1:2,5 וחצי, והולנדי — 1:3, גברו סיכוייה לתפוס את המקום החמישי או את הרביעי. אולם נצחונות הבלתי-צפויים אלה נסכו רוח-שיכרון על הישראליים. הם יצאו וק בתיקון עם השוודים, התופסים את המקום לפני האחרון בטבלה והפסידו לבריטניה ללא חקדים 3,5:0,5. (בריטניה צעדה במקום הרביעי אחרי ישראל). ישראל ירדה למקום השמיני, ונדמה היה שזה יהיה מקומה בדירוג הסופי. אולם ברע האחרון חל מפנה. ישראל הדבירה את הונגריה החזקה בשיעור 3:1. הולנד הפסידה בשיעור גדול לבריית-המועצות, נוצחה בשלושה קרבות, סיימה רק אחד בתיקו. הישראליים הפסו ברע האחרון את המקום השביעי, בהשר אירם את הולנד מפגרת, בהפרש של נקודה אחת.

הרוסים נעלבו. מאחורי-הקלעים נודע אחר-כך, שהרוסים רצו להפגין זיסטה של אריכות כלפי ההולנדים, מארחה-אולימפיאדה הסכימו לסיים את משחקם בתיקו, תוצאה, שהושגה קודם בתחרויות-חצי-הגמר. ראש הנבחרת ההולנדית ד"ר אויבה, אלוף-העולם לשעבר, דחה את הזיסטה האדיבה והעדיף להתמודד כיאה לאבירים. הרוסים התרגזו, הציגו מול הולנד את שחקניהם החזקים ביותר. רק ד"ר אויבה הצליח להציל חצי נקודה עבור ארצו. במקרה של תיקו היתה ישראל יורדת למקום השמיני.

אולם היו גם חישובים אחרים. מציאותיים לגמרי, אילו היתה ישראל מנצחת את אנגליה, דבר שהוא בהחלט לפי מאונן הכוחות, היתה עוברת על גרמניה בנקודה אחת ומשיגה את המקום החמישי בטבלה ולולא התיקו השלומיאלי עם שוודיה (ההימור) רים היו 3:1 לטובת ישראל, היתה ישראל עולה גם על צ'כוסלובקיה בחצי נקודה ומשיגה את המקום הרביעי.

לא קל לדרג את מידת הצלחתם של שחקני-ישראל באולימפיאדת-אמסטרדם. לפי יחס-הנצחונות, מגיע המקום הראשון לראש הנבחרת ד"ר מנחם אורן, שזכה ב-8,5 נקודות מתוך 12 משחקים, כלומר ב-68,8 אחוז. לד"ר אורן היתה הנדמנות להוכיח את יעילותו המוחלטת, לולא אי-יציבותו והפסדיו ליריבים בלתי ידועים.

המקום השני. מקום שני מגיע ליצחק אלוני. הוא השתתף בכל ההתמודדויות, 17 משחקים, וזכה ב-11,5 נקודות — 67,7 אחוז. ציריניאק זכה ב-9,5 נקודות מתוך 15 משחקים — 63,3 אחוז. קניאזר (הזקן) זכה ב-4 נקודות מתוך 9 משחקים — 44 אחוז. אלוף ישראל יוסף פורת השיג רק 4,5 נקודות מתוך 15 משחקים — 30 אחוז. אולם פורת שיחק בלוח הראשון ויריביו היו הראשונים במעלה בכל נבחרת. ציר-



אחד הקופסא 350 פרוטה



טמפו

מ ש ק ה א מ ר י ק א י
מ י ו צ ר ב י ש ר א ל

ט ה ו ר ו מ ר ע נ ו נ